

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

HVAR 8 DAG

3:dje årg.

Den 24 November 1901

N:r 8

Återgifvande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: *Sven Adolf Hedin* (med 1 porträtt). *Nils Personne* (med 4 illustrationer). *En lyckad kur*. Humoresk för HVAR 8 DAG af I. Stade. *Det nya musikhistoriska muséet i Stockholm* (med 3 illustrationer). *En storartad hyllningsgård* (med 2 illustrationer). *Den från förfall räddad Kronobergs slottsruin* (med 1 illustration). *Ett vackert allmogeminne* (med 2 illustrationer). *Apropos Carl Jonas Ludvig Almqvist* (med 1 porträtt). *Den Orliniska uppfinningen* (med 5 illustrationer). *En furstlig skilsmässa* (med 2 porträtt). *Den minsta motorvagn i världen* (med 1 illustration). *En märklig lossnings- och transportmetod* (med 1 illustration). *En sjöförsvarets storman* (med 1 porträtt). *Operans nye balettmästare* (med 1 porträtt). *Ett 10-års-jubileum* (med 1 porträtt). *Hämnad...* Originalskiss för HVAR 8 DAG af Manke. *Vid Thomas Thorilds graf* (med 1 illustration). *Veckans porträttgalleri* (med 18 porträtt).

BONNIERS TRYCKERI AKTIEBOLAG. GÖTEBORG. 1901.

Foto. Ländahls fot.-aff., Sthlm.

SVEN ADOLF HEDIN.

Efter ett i dessa dagar speciellt för HVAR 8 DAG taget porträtt.

SVEN ADOLF HEDIN.

När det nya riksdagsskickets historia under nittonde seklets sista tre årtionden blir skriven, skall man på nästan hvarje dess blad möta namnet S. A. Hedin. Den roll, dess bärare spelat i vårt politiska lif, har emellertid redan såsom ett historiskt faktum ingått i folkmedvetandet, om också ej med den perspektiviska åskådighet, som endast eftervärlden har till sitt förfogande. För mången framstår ännu Hedins lifsgärning såsom en oafbruten och hetsig kamp mot allt bestående, såsom ett nedbrytarevärf af ödesdiger natur, medan andra i honom se urtypen för en frisinnad politiker i modern mening. Försöker man sig nu på den vanskliga uppgiften att anticipera historiens dom, så kan man naturligtvis icke helt frigöra sig från sitt eget personliga förfäste i den närvarande tiden och kan sålunda ej heller göra anspråk på full objektivitet. Men helt säkert tar man åtminstone icke fel, om man därvid jäfvar båda de nyss antydda meningarnes fulla giltighet.

Hedin har icke framför allt varit en nedbrytare. Han har varit det i hög grad, men redan nu erkännes äfven af gamla motståndare, att han också som sådan mången gång fyllt en viktig uppgift. Men faktum är, att han i kanske ännu högre grad varit en impulsernas och det fruktbirgande initiativets man. Ett enda exempel, taget ur högen, bör belysa detta. År 1889 inleddes i vårt land den sociala lagstiftningens æra genom lagen om skydd mot yrkesfara, hvilken sedermera efterföljts af yrkesinspektionens upprättande, 1900 års lag om reglerandet af kvinnors och minderårigas fabriksarbete samt den i år antagna lagen om ersättning för olycksfall i arbete. Detta är i jämförelse med åtskilliga andra länders socialpolitiska utveckling ej så mycket, men det har kostat hårda strider att få fram det; och det är knappast för mycket sagt, att rotträdarne till hela denna svenska lagstiftning ha sina yttersta spetsar i en motion af Hedin, väckt 1884 i andra kammaren. Den motionen var det första ekot inom vårt parlamentariska lif af de strider, som rundt omkring i världen redan voro i full gång, sedan den moderna industrialismen skapat ett nytt och vidsträckt område för statens ingripande i de enskildes inbördes förhållande. För mången öppnade nog de i denna motion uttalade tankarne helt och hållet nya, förut oanade vyer öfver samhällets plikter, rättigheter och utvecklingsmöjligheter.

Knappast skall man dock träffa kärnpunkten i Hedins verksamhet, om man betecknar honom som en modern politiker i detta ords vanliga mening. Om detta är en förtjänst eller en brist, må en hvar

för sig afgöra enligt smak och böjelse. I en tid, då idéer och ej i första rummet intressen kämpade med hvarandra på den politiska arenan, skulle S. A. Hedin vara modern — och om han nu kunde åter börja sin parlamentariska bana, skulle han måhända ännu upplefva att bli det. I ett land, där intressepolitikens tidevarf manifesterat sig uti den folkvalda kammarens förvandling till en utvidgad sockenstämma, har han emellertid icke passat i stycke med tiden. Ensam har han stått alla dessa år, och där i har han haft både sin styrka och svaghet.

Som parlamentariker har Hedin därför aldrig egentligen varit partiman, hvilket ock förklarar, hvarföre han i själfva verket icke utöfvat det direkta och påtagliga inflytande på riksdagsärendenas afgörande, som man kunde vänta af hans glänsande parlamentariska talekonst, hans vidtomfattande kunskaper och brinnande energi. Det inflytande, han utöfvat, är mera indirekt, men derföre ej mindre betydelsefullt. Hit hör onekligen ock det bistra granskarevärf gent emot offentliga myndigheter ända upp till k. m:ts regering, hvaråt han con amore ägnat sig och sin i detta afseende under årens lopp allt mera uppöfvade förmåga. Som »braständare» har han stundom gjort det så hett för vederbörande, att de känt sig föranlåtna att uppsöka andra, för en så generande värmegrad mindre utsatta poster. Onekligen har denna kritik mången gång förts med en hänsynslöshet och en personlig hätskhet, som skadat den sak, för hvilken Hedin velat slå ett slag. Men den innersta afsiktens ärlighet kan icke dragas i tvifvelsmål, och vid senaste riksdag fick man bevittna, hurusom chefen för landtförsvarsdepartementet i mycket otvetydiga ordalag offentligen gaf ett vackert erkännande åt »den gamle försvarsvännen» Hedins kritiska verksamhet som politiker.

Nu, när den annalkande 70-årsåldern och en under senare år med stor sinnesstyrka uthärdad plågsam sjukdom synas ha ingjutit i eller måhända framlockat ur hans väsen ett drag af mildhet och försonlighet, som tidigare tycktes främmande därför, kommer honom också ett sådant erkännande allt mera allmänt till del. Gamla sår, som han tillfogat i kampens hetta, äro läkta, och om den ännu stridbare riksdagsveteranen än en gång låter sin klinga blänka och mättas till skarpa hugg så skall man helt visst numera bättre förstå honom än förr, förstå, att han dock varit en bland de få, som inom vår andra kammare kämpat för grundsatser. Där har han ock under decennier gifvit ett lika intressant som sällsynt exempel på ett *politiskt temperament*, hvartill vår riksdagshistoria ej har många motstycken.

E. B. R.

NILS PERSONNE.

ETT 25-ÅRS-JUBILEUM.

Fotografier af Dahllöf, Stockholm.

Den 20 d:s var det tjugofem år, sedan Nils Personne debuterade å Dramatiska teatern såsom Robert Savary i »Perrichons resa».

HVAR 8 DAG har förut, till hr Personnes 50-årsdag den 15 januari 1900, meddelat ett porträtt af den förträfflige skådespelaren och nitiske teaterledaren. Det har nu tyckts oss vara på sin plats att visa några porträtt af hr Personne i hans förnämsta roller.

Nils Personne, hvilken i yngre dagar erinrade först om Fredrikson och sedan om Svante Hedin — och sämre förebilder kan man ha! — är nu mera en fullt själfständig artist. Det område han behärskar är stort. Det går ända från farsen till karaktärsrollen med något komisk anstrykning, handlaren» eller advokat Knifving?

CYRANO DE BERGERAC.

från den klassiska komedien till dagens lättare lustigheter. Malvolio i Shakespeares »Trettondagsafton», Scapin i Molière's »Scapins skälmstycken», domaren Adam i den af P. själf öfversatta »Den sönderslagna krukan» af Kleist, grefve Skytt i Christiernsons »Gurli», Cyrano de Bergerac — se där några af hr Personnes mest karaktäristiska skapelser, som knappast ha något gemensamt utom — framställaren.

Hr Personne är, som sagdt, i besittning af en högt utvecklad talang och är en man i sina bästa år. Man har rätt att vänta mycket af honom. Männe icke flere af Knut Almlöfs roller skulle i honom få en värdig tolkare — gamle Poirier i »Klädeshandlaren» eller advokat Knifving? O. R.

GREFVE SKYTT I »GURLI».

SCAPIN I »SCAPINS SKÄLMSTYCKEN».

BYRACHEFEN I »KRONANS KAKA».

EN LYCKAD KUR

Humoresk för HVAR 8 DAG af I. STADE.

Patrik Svenson höll på att bli för fet. Han var retlig, ur humör — hvarför skulle just han bli för fet? Han åt och drack inte mer än hvilken annan som helst, han gick upp i skaplig tid om mornarne, och han trälade som en slaf på sitt kontor, men ändå, *ändå* skulle han bli fet, fetare, bli som ett klot! Hvarenda dag måtte han sin kropp, där den var som vidast, och han måtte ha kommit till mycket nedslående resultat, ty han snäste sina kontorister, svor öfver drängarne och behandlade sin stackars hustru på ett sätt, som väl skulle knäckt henne, om hon inte under sitt tio-åriga äktenskap hunnit vänja sig vid lite af hvart.

Så en dag säger doktorn:

— Grosshandlaren har aldeles för mycket tankearbete (en gillande nick från p. tienten) och skulle ha godt af stark motion — snickring t. ex.

När fru Svenson fick höra doktors tokiga ordination, brast hon ut i ett kvittrande gladt litet skratt.

— O, min kära Patrik, *du* och snickring!!

Hr Svenson sade ingenting, ingenting alls, *fast* han kunde ha dräpt henne med att tala om, hur han som pojke gjort en trästol, en aldeles utmärkt trästol, som bara hade ett enda litet fel, det att den inte dugde att sitta på.

* * *

En middag, när fru Svenson kom hem, fann hon alla saker utflyttade ur det lilla rum, hon kallade sitt, och i deras ställe stod en hyfvelbänk och bredd i vräkig klumpighet ut sig framför fönstret.

Hon hann inte fråga något, inte opponera sig, inte sansa sig ens, förrän hr Svenson var öfver henne som en stormvind och, djupt förorrättad, frågade, om det inte var hundratusen gånger viktigare, att hans, *hans* hälsa sköttes, än att hennes jämmerliga behof af lyx, bekvämlighet och syndig vällefna tillgodosåges?

Efter middagen skulle hyfvelbänken och alla de nyanskaffade dyra verktygen invigas.

Grosshandlaren hade tagit af krage och manschetter för att vara ledigare i sina rörelser och spankulerade nu omkring i skjortärmarne för att se efter, om det inte händelsevis skulle finnas något där inne i rummen att laga.

Han stannade framför fru Svensons sybord, och ett triumferande leende skilde hans läppar åt.

Så som det eländiga bordet med spindelbenen plågat honom! Den usla tillställningen stod inte stadigt, utan vickade och vickade alltjämt, trots alla de papperstussar fru Svenson på älskligt fruntimmersmanér stoppat under det för korta benet.

Hade hr Svenson fått följa sin lifliga åstundan, så skulle det där mönstret till bord för länge sedan varit sönderhugget och instoppadt i spisen, men det var en gåfva af fru Svensons faster, och denna faster var en gumma, som man på grund af vissa orsaker inte gärna stötte sig med.

Nå, nu skulle det kureras!

Fru Svenson rusade upp, ställde sig med utbredda armar för att skydda sin skatt och lofvade under strida tårar, att hr Svenson skulle få förstöra hvad han ville, ja, allt, bara han skonade bordet. Faster skulle aldrig, aldrig förlåta —

Grosshandlaren såg på henne, som om han först nu upptäckt hvilken otillräknelig toka hon var. Han brydde sig naturligtvis inte om att svara, utan makade henne endast lugt t. åt sidan, tog bordet och bar in det i verkstaden. Han skulle ta utaf de tre för långa benen och gifva dem samma längd som det korta — det där kollossala konstverket trodde inte den enfaldiga varelsen, att han skulle gå i land med!!! Gud vete, hvar hon i dessa tio

år haft sina ögon, eftersom hon inte bättre förstod att uppskatta honom!

Han lade bordet på ryggen, tog ett ögonmått af benen och förde sågen med en viss öfverlägsen nonchalans.

Så gick han in till sin fru och ställde med tillbörligt eftertryck och med ett utmanande leende bordet framför henne.

Men leendet gled bort — det för korta benet hade blifvit för långt och de tre andra för korta. Bordet vickade värre än förut, vickade på ett sätt, som nästan rättfärdigade de tårefloder, fru Svensons ögon gånge aflopp åt.

Grosshandlaren slängde bordet tillbaka in i verkstaden och högg lös med sågen.

Så då!

Alla goda barmhärtiga makter! Han hade sågat af ett galet ben! Gjort ett af de för korta benen ännu kortare!

Hr Svenson sade ingenting, men öfver hela hans ansikte och långt ner på halsen trängdes svettperlorna om plats.

Nu tog han mått igen, mätte med tumstock och måttband och passare, funderade, begrundade, beräknade, och han tog inte till sågen, förrän han var aldeles viss på sin sak.

Nu då!

Bordet sattes med en viss kläm i golfvet, för att det skulle förstå, att det inte var värdt att konstra längre, men — ja, det raglade, som hade det varit redlost öfverlastadt.

Var bordet förhexadt? Hvarför höll det inte balansen? Hvar låg felet? Voro alla benen för korta eller för långa eller kanske ett eller två af dem? Ibland tycktes det halta på alla fyra benen, ibland stod det ordentligt på de tre och lyfte det fjärde i vädret.

Onda ögon — där hade han det! Hade inte fru Svenson något nyttigare att ta sig för än att sitta och nidstirra på det där viset och önska ondt? Han ville bara *fråga*.

Så smådde han igen dörren och reglade den. Bordet *skulle* göras i ordning!

Han arbetade i fem timmar, och när han sedan sparkade kvarlevorna af bordet ut i förmaket, varierade längden hos bordsbenen mellan nio och tio tum.

Fru Svenson svimmade, men det bekom inte hennes man det ringaste. Han axlade småsjungande sin rock för att gå bort till Grand och få en munter afton. Men Kristin, som för-tod att frun höll på att dö, skickade bud efter hennes faster.

Faster kom.

* * *

Dagen därpå fick grosshandlare Svenson ett bref från sin frus faster.

»Min käre Patrik», skref hon, »jag har visserligen hört, dels att du skall vara en tyrann i ditt hus, dels att du icke skall kunna hushålla, men jag har vägrat att tro detta. Det sätt att behandla den dyrbara gåfva, jag gifvit min brorsdotter, jag menar det antika sybordet, har emellertid öppnat mina ögon, och jag inser nu, hvad du går för. Det kan inte falla mig in att lämna de penningar, min älskade aflidne make med flit och sparsamhet ihopsamlat, i dina vårdslösa händer, utan har jag denna dag ändrat mitt testamente därhän, att min kära brorsdotter, din hustru, *själf* kommer att förvalta de penningar, hon har att vänta efter mig. De uppgå nu till något öfver två hundra tusen kronor

Vänligen

Anne-Sofie Peterson.

Patrik Svenson har upphört att lägga på hullet. Han magrar.

DET NYA MUSIKHISTORISKA MUSEET I STOCKHOLM.

Foto. Swanberg, Malmö.

J. SVANBERG,
föreståndare för musikhistoriska
muséet i Stockholm.

dagarne fått egen lokal i nr 9 Nybrogatan på nedra botten i en del af den våning, som på sin tid beboddes af Louis De Geer. Tre rum upptagas af muséets mer än 200 nummer räknande samling af musikinstrument, hvartill kommer en autografsamling.

Redan sen flera år tillbaka ha musikintresserade arbetat för att i hufvud-taden få till stånd ett musikhistoriskt museum. Idén till detta har utgått från gross-handlaren Carl Claudius i Malmö, som själf är ägare till den största enskilda musikinstrument-samling i Skandinavien, och som äfven lagt grunden till musik istoriska muséets instrument-samling genom att till detsamma skänka ett femtiotal äldre, dyrbara, ur bruket komna musikinstrument. I början af 1899 utfärdades ett upprop, undertecknad af åtskilliga musikens mera bemärkte målsmän i vårt land, och i mars samma år hade man konstituerande sammanträde, hvarvid en styrelse utsågs. Muséet har nu i

Muséets föreståndare och värdare är sekreteraren vid Kongl. teatern *Johannes Swanberg*, till hvilken alla af muséet intresserade kunna vända sig i frågor, som röra detsamma.

Muséet har främst ställt sin uppgift som *instruktiv*, d. v. s. att söka förvärfa sådana föremål, som i ett eller annat afseende kunna lämna så att säga *direkta* bidrag till musikens och dess idkares historia, eller sådant som ur rent konstnärlig synpunkt kan vara till gagn för musici. I samband härmed vill man så vidt möjligt äfven söka försätta instrument-samlingen i brukbart skick, man vill med ett ord söka få samlingen ej enbart kulturhistorisk, utan därjämte så fullständig och så anordnad, att den kan tjäna som materiel i musikhistoriens tjänst. Man har stort skäl att vara de män tacksam, hvi ka genom sitt energiska arbete kommit ett så godt stycke på väg mot det vackra målet, de ställt sig före, och är det att hoppas, att alla musikintresserade i vårt land genom bidrag i en eller annan form skola hjälpa den vackra unga stiftelsen än vidare framåt.

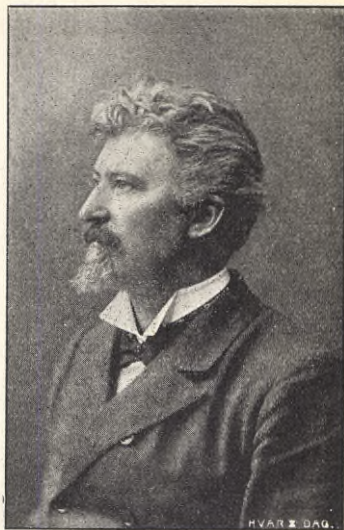

Foto. Swanberg, Malmö.

C. CLAUDIUS,
från hvilken idén utgått till bildandet
af musikhistoriska muséet.

[Foto. Lindahl fot.-aff., Sthlm.

INTERIÖR FRÅN MUSIKHISTORISKA MUSÉET I STOCKHOLM.

EN STORARTAD HYLLNINGSGÅRD.

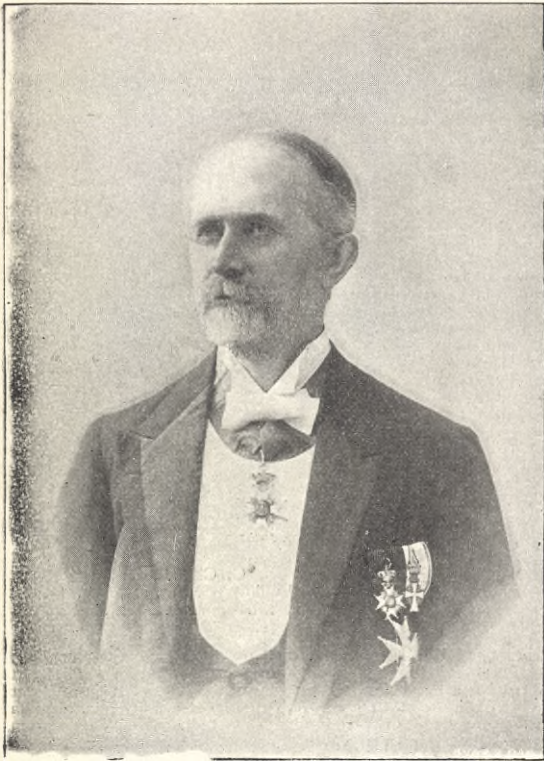

Foto. H. Holm, Jönköping.

BRUKSPATRON WILHELM THAM
sedan 25 år chef för Huskvarnaverken.

Foto. H. Holm, Jönköping.

HEDERSGÅFVA
från arbetare- och tjänstepersonal till Huskvarnachefen.

En storartad hyllning bereddes den 9 dennes brukspatron Wilhelm Tham å Huskvarna af brukets arbets- och tjänstepersonal med anledning af att han då under 25 år varit chef för det stora etablissemet. Kl. half 6 e. m. aftogade ett till omkring tusen personer uppgående fackeltåg till disponentbostaden, där till brukspatron T. öfverlämnades en praktfull hedersgåfva, bestående af en servis, åstadkommen genom sammanskott af tjänstemän och arbetare vid bruket. Brukspatron Tham tackade, djupt rödd, såväl för gåfvan som för den honom visade hyllningen. Kl. 7 e. m. var i en fabriksall anordnad stor kaffefest för 1,800 personer.

DEN FRÅN FÖRFALL RÄDDADE KRONOBERGS SLOTTSRUIN.

Det gör sig nu för tiden en glädjande ifver och oftervillighet gällande att bevara och rädda från förfall våra gamla minnesmärken, och har h. m. konungen hä vid ofta gått i spetsen med sedvanlig frikostighet. Nu har man ock i Vexjö bildat en förening för att rädda Kronobergs gamla ruin, och vid ett den 13 dennes hållet konstituerande möte utsågs en styrelse med landshöfding v. Oelreich som ordförande. Arbetena för ruinens bevarande beräknas komma att kosta 11,500 kr.

ETT VACKERT ALLMOGEMINNE.

MED ANLEDNING AF ÖFVERLÄMNANDE TILL MALMÖ MUSEUM AF EN GAMMAL RYGGÄSSTUGA.

Foto. Rotkjær, Malmö.

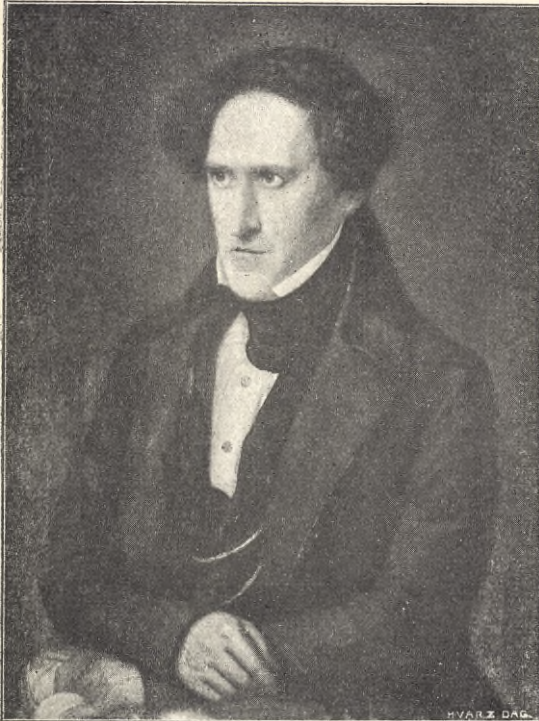
RYGGÄSSTUGAN Å MALMÖ IDROTTSPLATS: De tre personerna i mitten i främsta ledet äro öfverste v Platen i uniform samt vid hans vänstra sida Per Nilsson från Forsby samt bakom dessa häradsh. Hommerberg. Till höger om öfverste v. Platen frih. Djurclou samt till vänster om honom konsul Hommerberg.

Lördagen den 16 dennes invigdes å Malmö Idrottsplats en gammal ryggästuga, hv iken iståndsatts af bonden Per Nilsson från Forsby, som likaledes med stort arbete och på egen bekostnad samlat och ordnat inuti densamma befintliga gamla allmogeredskap. Stugan med inventarier har nu af frih. Djurclou och hrr konsul och häradsh. Hommerberg iuköpts för att som gåfva öfverlämnas till Malmö museum, och är afsedd utgöra början till en anläggning å la Skansen.

INTERIÖR AF RYGGÄSSTUGAN.

APROPOS CARL JONAS LUDVIG ALMQUIST.

C. J. L. ALMQUIST

Efter porträtt å Bredablick, måladt 1836 af Mazér.

Den 26 september 1866 afled den svenske författare, som af alla torde ha varit den störste nyhetsmakaren, den mest oförskräckte, *Carl Jonas Ludvig Almquist*. Han dog i Bremen i Tyskland, dit han anländt i början af året, och där han gick under namnet professor Westermann. Han begravs på Heerdenthors kyrkogård, och en enkel minnesvård restes å grafven.

Med anledning af en järnvägsanläggning skall detta område nu regleras, och släktingarne till de personer, som ligga begrafna å platsen, ha under rättats om, att de kunde få taga vara på de jordades kvarlevor. Almquists nu lefvande släktingar tillsatte en komité, hvilken beslöt, att stoftet af den store och omtvistade skalden skulle föras till Sverige. Det är — när detta skrives — meningen, att kvarlevorna skola nedsättas i Gjörwellska familjegravnen på Solna kyrkogård.

Kvarlevorna — ja, de bestå numera blott af några benknotor, och är det — sade nyligen en Almquist's släkting till den som skrifer dessa rader — meningen att å dem söka verkställa några mätningar. Några vidare intressanta slutsatser kunna naturligtvis icke dragas af dessa mätningar. Man kan dock t. ex., om materialet är tillräckligt, här af få veta, huu lång skalden i lifstiden var.

Benknotorna hitfördes i en ny kista, då den gamla var fullständigt förmultnad. Den gamla minnesvården från grafven i Bremen skulle icke komma att resas här, enär den tyska inskriptionen gör den mindre lämplig. Säkert skulle det unga Sverige med glädje vilja bidra till uppresandet af en skalden värdig minnesvård. Två personer skulle — det vågar man förvisso antaga — gå i spetsen för detta verk: Ellen Key och Sven Scholander. Dessa båda ha ju, så att säga, gjort Almquist modärn på nytt, den förra genom sina skrif-

ter och sina föreläsningar, den senare genom sina Almquistska visafatnar.

* * *

Almquist föddes den 28 nov. 1793 i Stockholm. Föräldrarne voro krigskommissarien Carl Gustaf Almquist och Brigitta Lovisa Gjörwell, dotter till den bekante C. C. Gjörwell. Den unge A. blef 1815 fil. magister. Man bör från tilldragelserna i hans ungdomstid erinra om, huru han 1824 flyttade till Värmland för att lefva ett naturenligt lif och lefva af sina händers arbete. En ny Rousseau, men en Rousseau som omsatte principerna i praktiken. Och här i Värmland gifte Almquist sig med en folkets dotter — Anna Maria Andersdotter Lundström.

1826 återvände Almquist till Stockholm och blef lärare. Han blef till och med 1829 rektor vid Nya Elementarskolan. 1837 prästvigdes han. Från och med 1842 ägnade han sig nästan uteslutande åt författareskap. Men den 11 juni 1851 flyttade han från Stockholm, som bekant åtalad för svåra förbrytelser.

Almquist reste först till Amerika, där han uppehöll sig å många platser, tills han, såsom här ofvan nämndes, åter begaf sig till Europa för att dö.

Och Almquists författareskap? Ofantligt rikt och skiftande till form och innehåll. Ibland ytterst egendomliga och fantasifulla saker, ibland fromma, innerliga skrifter, ibland folklifskildringar, ibland tendensskrifter, riktade t. ex. mot äktenskapet — »Det går an» — men hållna i lugn och värdig stil, och ibland dikter fyllda af hån och bitterhet! Ett stort geni, men ingen harmonisk ande. Ett stort geni, som — när anden föll på — också gjorde musik, som icke sällan var en utmärkt lärare och icke drog sig för att skriva läroböcker . . .

En samlad upplaga, upptagande de förnämsta af Almquists verk, vore nu för tiden på sin plats. Sannolikt kommer den.

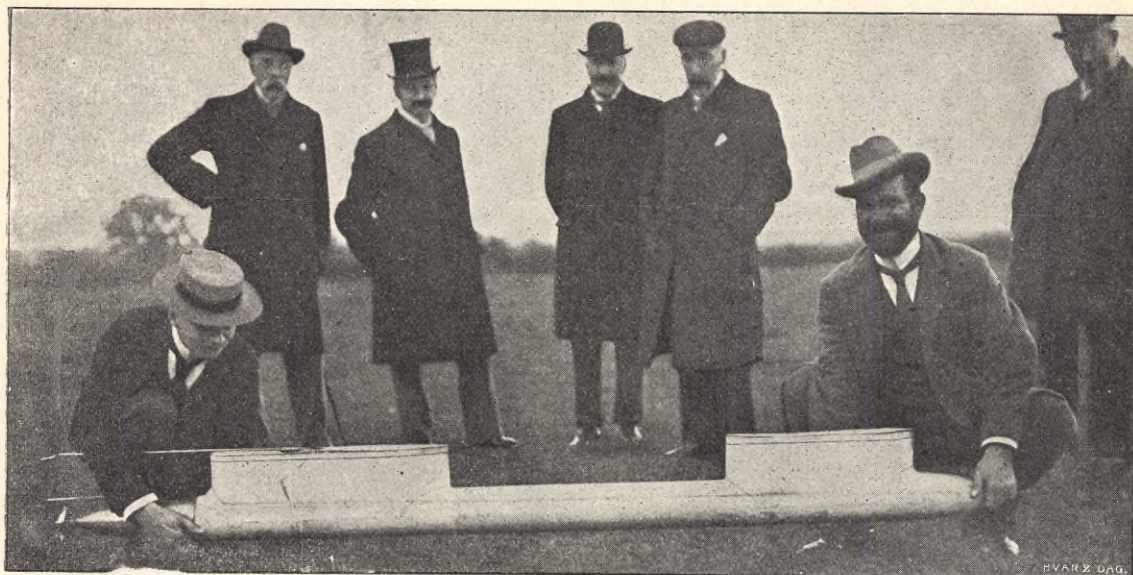
BRITE LOUISE ALMQUIST, född Gjörwell.

Efter porträtt måladt af Anders Eklund 1794;

Ett icke förut reproduceradt porträtt af ALMQUISTS MODER.

DEN ORLINGSKA UPPFINNINGEN.

Efter fotografier tagra vid de uppseendeväckande experimenten samt ställda till HVAR 8 DAG'S förfogande.

Orling

HVAR 8 DAG.

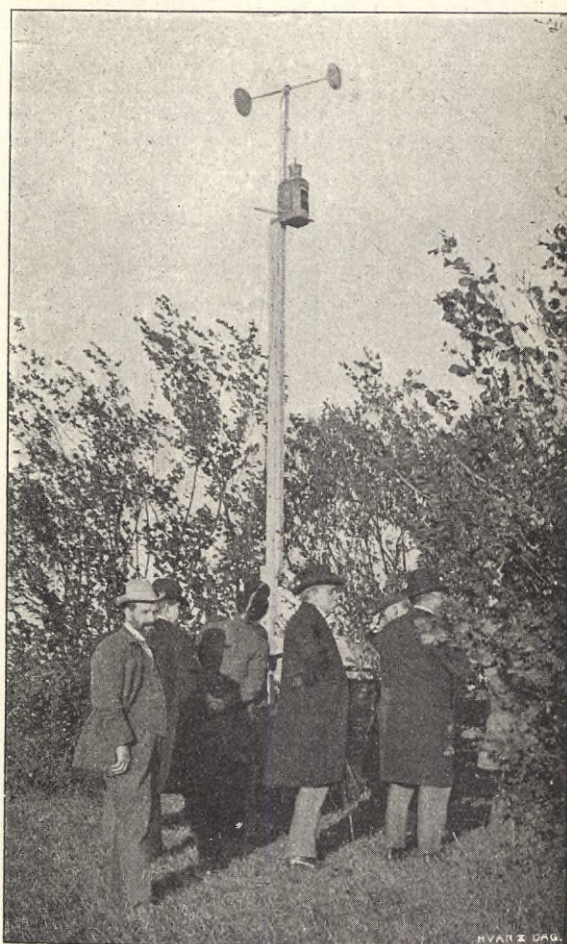
TORPEDBÅT, som skötes och styres från land medelst electricitet utan öfverföring med tråd, enligt Orlings system.

Det Orlingska eller Armorsystemet har ju väckt ett kolossal uppseende, och har HVAR 8 DAG med betydliga svårigheter och kostnader skaffat fotografier från de experiment, som nyligen företogs i England i närvaro af en del af de båda uppfinnarne inbjudna sakkunnige.

I facktidskrifterna har ännu ingenting varit synligt angående själfva den vetenskapliga analysen af systemet, förmodlingen emedan uppfinnarne icke vilja släppa ut saken, innan de själfva anse den fullt fix och färdig. Däremot har den ene af uppfinnarne, mr J. Tarbotton Armstrong, i en engelsk

DE APPARATER, SOM LEDA TORPEDBÅTEN PÅ 2 1/2 ENG MILS AFSTÅND.

EN REVOLUTION INOM SIGNALERINGSSYSTEMET:
En signal afsändes utan tråd på 900 meters afstånd.

tidskrift redogjort för några af de resultat man uppnått och för hufvudinhållet af systemet, och anför vi ur denna hans uppsats följande:

Man känner f. n. tre metoder för öfverförande af elektrisk ström utan tråd. Marconis, som går genom luften, Teslas, som går utanför luften — han är f. n. på väg till Mars(!) — och Brauns, som går genom jorden. Uppfinnarne af »Armorlssystemet» äro lika försiktiga som Braun och hålla sig till den stadiga jorden. Emellertid kan den elektromagnetiska strömmen icke tränga igenom jorden på större afstånd; men uppfinnarne af Armorlssystemet ha upptäckt ett så effektivt sätt att öfverföra elektrisk kraft genom marken, att det finnes godt hopp om, att detta system snart skall vara jämförligt med Marconis beträffande distanserna.

Denna uppfinning hvilar på öfverförandet af kraften i form af osynliga strålar och består hufvudsakligen af ett förbättradt sätt att fortlanta elektrisk energi och gifva den en speciell karaktär, hvarigenom den öfverförda energien uteslutande och utan någon särskild ledning ledes till mottagningsapparaten.

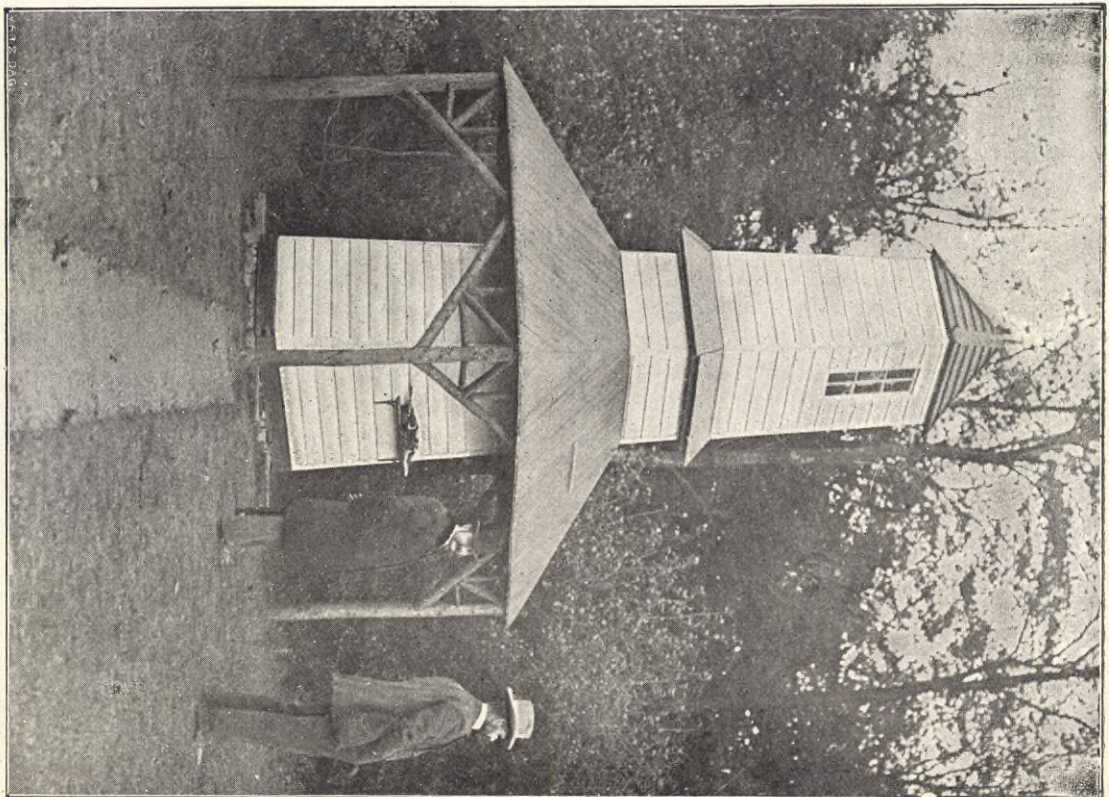
I sammanhang härmed är mottagningsapparaten ytterst känslig för den öfverförda energien samt är så konstruerad, att den är mottaglig endast för strömmar af en viss karaktär samt så beskaffad, att den återtager sitt ursprungliga skick, sedan den mottagit en sådan ström. Därjämte röner mottagningsapparaten icke något inflytande af lokala rubbningar.

Skillnaden mellan Armorlssystemet för öfverförande af elektrisk kraft och alla andra system är användandet af en speciell kombinerad af lågspänningsström och högspänningsurladdning. Det

finnes ingen luftledning, batteriet behöfver endast åtta volt och strömmen är mindre än en ampère.

TELEFONERING UTAN TRÅD: Herr Armstrong mottager ett telefonmeddelande på 900 yards afstånd.

DET HUS HVARIFRAN TORPEDEN SKÖTTES. JÄMVÄL TELEFONSKÅP.

EN FURSTLIG SKILSMÄSSA.

Foto. C. H. Schiffer, Darmstadt.

STORHÄRTIGINNAN VIKTORIA AF HESSEN.

Foto H. Thiele, Darmstadt.

STORHÄRTIG ERNST LUDVIG AF HESSEN.

Redan länge har man vetat, att emellan det Hessiska unga storhärtparet ej allt var, som det borde vara, och nu ha miss-hälligheterna fört därhän, att skilsmässan är beslutad.

Storhertiginnan af Hessen är dotter till aflidne hertig Alfred af Sachsen-Coburg-Gotha och rysk storfurstinna. Hon är äfven kusin till tyske kajsaren och niece till konungen af England. En af hennes systrar är förmäld med rumäniske kronprinsen en annan med arprinsen af Hohenlohe-Langenburg, regent af hertigdömet Coburg-Gotha. Storhertig Ernst Ludvig är 33 år gammal, storhertiginnan Victoria Melitta är 26 år gammal. Båda äro de födda den 25 november. Deras giftermål ägde rum i april 1894. Äktenskapet är barnlöst.

DEN MINSTA MOTORVAGN I VÄRLDEN.

Foto. Cribbs, Southsea.

Vår bild visar den minsta motorvagn och de yngsta automobilfarare, som väl finnas i världen. De äro två barn till en mr Cook i Southsea i England, hvilka fått vagnen af sin fader. Vagnen är, som synes, af rätt ovanlig konstruktion, 4 fot lång och drifves med electricitet. Ma-ter Bertie Cook är oaktadt sin ungdom en mycket duglig automobilist, som ledigt kör sina tio engelska mil i timmen och med största lugn manövrerar midt bland en ansenlig vagutrafik.

EN MÄRKLIG LOSSNINGS- OCH TRANSPORTMETOD.

En högst märklig och kombinerad lossningsmetod afprofvas f. n. i Kristiania. Den är närmast afsedd till sädslossning, men torde äfven kunna användas på andra områden, och för dess praktiska betydelse talar ju den omständigheten, att engelska generalkonsulatet, redan innan den var färdig, fann sig manad att i en rapport göra de engelska redarne underkunniga om dess existens.

Apparaten består af en portalliknande underbyggnad, på hvilken maskin- och våghuset hvilat med sin tornaktiga afslutning, som höjer sig 17 meter öfver bryggan, och hvarigenom de ståkablar gå, som tjäna till att höja och sänka den vid apparaten fästade lyftkranen. Hela byggnaden hvilat på fyra tvåhjulade »boggier», som äro anbrakta på skenor med 7 meters mellanrum, så att emellan dem blir plats för ett dubbelspår för järnvägs- eller spårvagnar.

Maskin- och våghuset, som är klädt med bleck, höjer sig omkring 6 meter öfver kajen, så att där är tillräcklig plats för passagen inunder. Här finnes, utom allt nödvändigt maskineri, äfven fyra själfregistrerande vågar samt därjämte god plats för den betjäning, som kräfves, då lossningen skall försiggå i säckar, hvilka i så fall fyllas automatiskt från vågarne. Skall säden eller fröet åter transporteras löst, så rinner det utan människohjälps direkt från vågarne genom rännor ned i de under apparaten uppställda vagnarne.

Då lossningen skall försiggå, sänkes den ofvan omtalade lyftkranen ned öfver det lossande skeppet, så att de två vid lyftkranen fästade parallela elevatorerna komma i beröring med lasten. Dessa elevatorer lyfta så säden upp till de i lyftkranen verkande tvänne kraftiga transportörerna, hvilka föra den in till apparaten på bryggan. Härifrån för en annan elevator säden upp till öfverbyggnaden, där den först får passera genom ett s. k. dammfiltrum.

De vid lyftkranen befintliga elevatorerna kunna alltefter som lossningen af fartyget framskrider, förstärkas eller förlängas med en stor skål af järnplåt och på hvardera sidan om denna en ny elevator med hvar sin elektriska motor, som för säden upp i nämnda skål, hvarifrån den går vidare uppåt. På detta sätt kan man genom tillkoppling tömma äfven de största fartyg. Apparaten beräknas kunna lossa 700 tons pr dag (10 timmar) och drifves med elektricitet från stadens elektricitetsverk. Från sin plats i våghuset kan elevatorföraren med en assistent leda alla de kombinerade rörelserna, och skulle något komma i olag på en eller annan punkt, behöfver han endast trycka på en knapp, då hela maskineriet ögonblickligen står stilla.

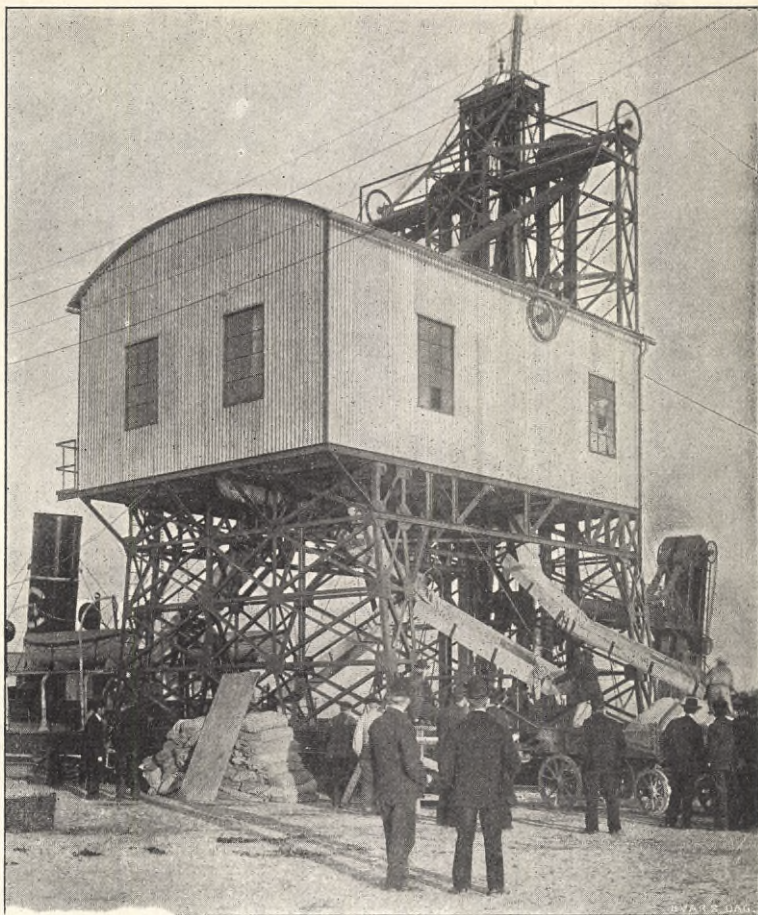

Foto. Skarpmoen, Kristiania.

I sammanhang med denna lossningsapparat har »Bjölens ängkvarn» — den firma, som nu ämnar införa den lossningsmetod vi beskrifva — äfven byggt ett stort nytt, modernt packhus, inrättadt enligt det s. k. cellsystemet, å hvilket utrymmet här icke medgifver en närmare beskrifning. För att emellertid ha full valuta af dessa moderna, väldiga apparater, har firman äfven lagt in ansökan till magistraten om att få *begagna den kommunala spårvägen för transport af säden från lossningsapparaten till packhuset eller magasin*. Härmed är ju ett helt nytt uppslag gjordt på spårvägstrafikens område.

Man har tänkt sig denna trafik så, att firman för egen räkning skall skaffa sig lämpliga, med motorer försedda vagnar, å hvilka varutransporten *emellan den vanliga passageraretrafiken* skulle försiggå på den vanliga arbetstiden från 9 på morgonen till 6 på aftonen. Vagnarne, som tänkas stora nog att rymma 10 tons lös säd, skola byggas efter boggiesystemet, för att trycket per vagnaxel icke skall öfverskrida ett visst maximum.

På detta sätt skulle ju stadens spårvägar, utan något särskildt kapitalutlägg, genom att sälja elektrisk drifkraft och genom att ställa spåret till disposition kunna skaffa sig en afsevärd inkomst.

EN SJÖFÖRSVARETS STORMAN. OPERANS NYE BALETTMÄSTARE.

Man har satt sir *William Henry Whites* afgång från den post, han i sexton år innehaft såsom direktör för engelska flottans konstruktionsafdelning, i samband med torpedbåten »Co-bras» förlisning, hvilken anses ha ägt rum på grund af att fartyget varit för svagt byggt. Härmed må nu vara hur som helst: faktiskt är, att sir William,

SIR WILLIAM WHITE,
f. d. direktör för engelska flottans
konstruktionsafdelning.

det moderna sjöförsvaret. Mycket betecknande härför och för mannen i fråga själf är följande historia:

Sir William fick för någon tid sedan i en amerikansk tidning läsa om ett nytt krigsskepp, som beskrefs och högeligen prisades samt framhölls som ett bevis på den amerikanska skeppsbyggnadskonstens öfverlägsenhet öfver engelsmännens.

»Ja», sade sir William mycket lugnt, »det där skeppet har jag ritat».

»this *Prince of Naval Architects*», som en engelsk tidning kallar honom, i och med det, att han konstruerat och uppgjort ritningarna till nästan hela den moderna engelska flottan, också måste sägas vara den man, som egentligen och inreist gifvit prägeln åt *hela*

Vi meddela här ett porträtt af hr *Otto Zöbisch*, operans nye balettmästare, som visat sig som en synnerligen »kickig» och förfaren fackman. Hr Z. är 32 år gammal och född i Leipzig, där han vistades till sitt 20 år och redan då uppträdde som solodansör. Sedermera verkade han i två år som sådan vid Lindentheatern i Berlin, hvarifrån han kom till Stadttheatern i Köln, där han i tre år stannade som balettmästare, och samtidigt hade anställning som lärare vid konservatoriet.

Under de senaste tre åren har han varit premiärdansör vid hofteatern i Dresden.

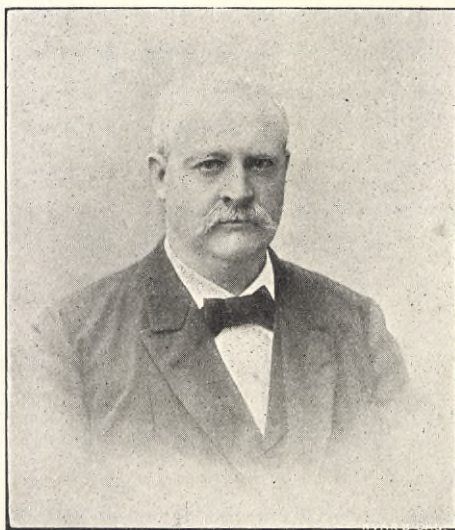
ETT 10-ÅRS-JUBILEUM.

Vice häradshöfding *Axel Cronholm*, innehafvare af Jönköpings juridiska byrå, denna i hela Sverige och långt utom dess gränser välkända anstalt, kunde den 16 november fira 10-årsjubileet af sitt eget öfverflyttande och förflyttningen af sin affärs hufvudkontor till Stockholm. Med anledning häraf har hr C. utgifvit ett litet, mycket intressant arbete: »Tio år i Stockholm. Tankar och iakttagelser under ledningen af Jönköpings juridiska byrå».

Hr C. arbetade först såsom biträde hos häradshöfdingar i Östergötland, Dalsland och Småland samt började i jan. 1870 sin tjänstgöring i Göta hofrätt. Redan i mars s. å. lät han genom annons meddela, att han åtog sig rättegångars utförande så väl i Göta hofrätt som vid underdomstolar samt om-

besörjde andra juridiska uppdrag. Hr C. var sålunda den *förste praktiserande jurist* i Sverige, hvilken offentligen annonserade sin verksamhet. I aug.

1874 öppnades Jönköpings juridiska byrå, hvilken blef förlagd till Jönköping och icke till Stockholm, därför att hr C. oakadt långt sökande icke kunde få en lämplig lokal å sistnämnda ställe. Från en ringa början har affären, tack vare hr Cronholms beundransvärda energi, arbetats upp till något stortadt i branschen. F. n. äro icke mindre än 50 personer anställda å dess kontor i Stockholm och i Jönköping, och summan af år 1900 inkasserade medel uppgick till 1,586,712 kr. 98 öre. Antalet skriftliga soliditetsupplysningar belöpte sig till 64,818. Det är siffror, som tala!

v. HÄRADSHÖFD. AXEL CRONHOLM,
innehafvare och grundare af Jönköpings juridiska
byrå.

Det prasslar i snåret, en grofbyggd, gråluden älghund hoppar fram ur en löfbuske, så kommer en trasigt klädd man, beväpnad med bössa, sakta efter. Aha, det är gamle »Kolar-Magnus», en sjuttio års gubbe, som sin vana trogen är ute på tjufskytte. Det är minsann ej första gången gamle Magnus är ute i sådana ärenden, nej, många älgar ha stupat för hans säkra skott både under loflig och oloflig tid, mest nog under den senare. Men norra Dalarnas skogar äro djupa, där finnas »sjumila-skogar», i hvilka inga människor hafva slagit sig ned. Länsmannen är liknöjd, bor långt borta, och hans makt sträcker sig knappast hit. »Kolar-Magnus» är skogarnas herre, och för öfrigt höras ej skotten så långt, ekot rullar ett par gånger fram och åter mellan bergen, så dör det, och den djupa tystnaden råder åter. Ingen skulle kunna afgöra, hvarifrån skottet kom.

»Kolar-Magnus» är ett känt namn. Gubben hette egentligen Magnus Aronsson, var född i Småland och hade som barn kommit upp mot nordn, men detta visste knappast någon mer än han själf. Många sägner gingo om honom och hans tidigare lefnadsöden, en del förtäljde, att han varit sjöman, en del att han varit soldat och deltagit i krig. Säkert visste man dock endast, att han i Säfbo många år varit kolare, och sedan dess fick han heta »Kolar-Magnus». Nu bodde gubben vid Tallsjön, eller rättare vid Tallån, i en liten öfvergifven fåbovall, i hvilken regn och storm fritt kunde spela in.

Gubben var, som redan nämnts, 70 år. Det låter egendomligt, att han då kunde jaga, men det var dock så. Han såg mager, uthungrad och skröplig ut. I hans drag kunde man läsa, att han hörde till dem, som hela sitt lif hafva haft att kämpa mot sorg och bekymmer. Det låg något bittert kring munnen, håret var grått och blicken skyggade. Såg gubben någon gång upp, kunde man i hans ögon läsa en bön om förbarmande och om att låta honom få vara i fred. Han undvek så mycket som möjligt människor; mötte han en främling, såg han skygg och rädd ut.

Stundom kom dock en annan glans i de matta ögonen: det var då den gamle talade med hunden. Då kunde ock det bittra draget kring munnen blifva mildare, och ett leende lysa upp det gamla ansiktet.

Trots gubbens höga ålder och hans medtagna utseende, tycktes en smula styrka från forna dagar hafva glömt sig kvar i honom. Ryggen var krokig, men armen stark. Skägg och hår voro oklippta och tofviga samt förlänade bäraren ett vildt utseende. »Kolar-Magnus» liknade en af de gamla från hedenhö, hvilken i de djupa skogarna glömt sig kvar och ej märkt, att en ny, annan tid var kommen.

Gubben hade dock en vän, det var den omnämnda hunden. Alltid följdes de båda åt. Äfven hunden syntes gammal, men ännu kraftig och stark. Förtroligt brukade han stryka sig mot den gamle, och då hundens ögon mötte gubbens, kunde man i begg s läsa kärlek och tillgifvenhet. Den hunden saknade sin like, och med skäl kan man säga, att de båda, hunden och gubben, voro ett. De delade allt, ljuft som ledt, de sofvo tillsammans, och de äto tillsammans. Där ej gubben längre hittade i de djupa skogarna och började tveka om vägen, där tog hunden vid. Då någon främling nalkades, varskodde hunden långt i förväg sin husbonde genom ett morrande eller höga skall.

»Kung», så var hundens namn, och han var det namnet värd. »Kung» var stark. En gång råddade han sin husbondes lif, då denne anfölls af tvenne druckna skogsarbetare. Männen drevos på flykten, men »Kung» fick ett svårt knifhugg i högra frambenet. Då värdades han som ett barn af den gamle, såret läktes ock, men en noggrann iakttagare kunde märka, att hunden haltade något. Ätven slickade »Kung» detta ben, och man kunde se, att riktigt bra hade det aldrig blifvit. En annan gång föll den gamle i sjön och skulle otvifvelaktigt ha drunknat, om ej den starka hunden dragit upp honom. »Kung» slickade hans våta händer, nosade på honom och blef alldeles vild af glädje, då den gamle reste sig upp. Det var därför ej underligt, att gubben för hunden hyste en kärlek, som sällan kommer ett djur till del. Hunden var gubbens enda egendom — det enda och dyrbaraste han ägde.

Ingen kunde bättre drifva en älg än »Kung». Strax han kommit ut, finner han ett älgspår. I vildt språng bär det af, under det gubben står stilla. Skallet går rundt, snart höres det närma sig den plats, där Magnus stannat, det knakar och brakar, snart skymtar en väldig älgoxe fram mellan träden, ett ögonblick siktar den gamle, ett skott smäller, och skogens konung faller. »Kung» vet, att hans husbondes krafter ej tillåta honom att vara snabb i vändningarna, därför dref han älgen så, att den gamle knappast behöfde gå från stället.

Bönderna i trakten voro ursinniga på »Kolar-Magnus», kanske ej utan skäl, ty han var ju en tjufskytt, som ej blott fällde älg, utan äfven annat villebråd. De började allt hårdare sätta efter honom och sökte honom i kojan, men den gamle märkte deras afsikt och höll sig undan. Kojan funno de, men där fanns ingenting att taga. Då refvo de den, men Magnus byggde någorlunda upp den igen. Han insåg nog, att den ställning han intog, var skef och kanske brottslig, men, stackars gubbe, han såg intet annat sätt att föda sig på, och han fruktade fattighuset. Allt ifrigare blef förföljelsen mot honom, men man fann honom aldrig. Tid efter annan förmälde dock ett aflägsset skott, att den gamle fanns därinne i storskogen.

Det var blott de rika bönderna, som voro afvoga mot Magnus, de små, torparne och backstugusittarne voro hans vänner. De hjälpte honom och genom dem fann han afyttring för sitt jaktbyte. Med bestämda mellantider kom han därför fram till något aflägsset torp, där han hade någon vän, men återvände snart mot skogen — försedd med de lifsförnödenheter han behöfde. Till sjelfva bygden vågade han sig aldrig, och hunden, som tycktes förstå sin herres tankar, visade sig äfven skygg för människor. Hunden och gubben voro lika i allt.

Då gubben ej stod till att finna, beslöto storbönderna att på något sätt döda hunden. De visste, att vore blott hunden i deras våld, så vore det slut med den gamle, ty det var hunden, som födde honom. De drogo ej det ringaste i betänkande att låta sin hämnd drabba det oskyldiga djuret, som var sin herre så troget.

I slutet af maj kände sig den gamle sjuk; han blef mattare och mattare. Då insåg han, att han måste söka hjälp hos människor och begaf sig ned mot bygden. Han nådde dock ej fullt fram, förrän han dignade ned vid sidan af vägen och svimmade. Hunden ser undrande på sin husbonde, men då denne ligger som död, förstår han, att något ovan-

ligt är å färde. Ensam springer han mot den närbelägna byn, sannolikt för att skaffa hjälp. Det trogna djuret, återvände dock ej. Snart föll ett skott: »Kung» var död.

Då Magnus vaknade upp ur sin svimning saknade han genast hunden. Med sin svaga röst lockade han gång på gång, men ingen »Kung» kom. Då steg en hemsak aning upp inom den gamle. Med vacklande steg går han att söka sin hund, först vid sin koja, men då »Kung» ej finnes där, återvänder den gamle än en gång och går den långa vägen till byn. Ingen har sett hunden, men af de kärftva svaren och de listiga blickarna förstår den gamle, hvad han har att frukta. I ett torp, det torp dit han brukade gå, får han af den åtta-årige sonen veta sanningen. »Kung» sköts af Per Niklasson vid Storgården, sedan kastade man honom i Backasjön, där han nu ligger en bit från strand, sänkt till botten med sten.

Den gamle skakade i frossbrytningar. Han satt en stund som förlamad, ur stånd att säga ett ord. Så reser han sig sakta och går ned mot sjön. Där ser han på botten sin »Kung» ligga. Tassarna ligga framåt, nosen hvilat emellan dem, man skulle kunna tro, att djuret sof. Omkring dess kropp var ett rep slaget och en sten fäst därvid. Den gamle sätter sig på en sten vid stranden och stöder hufvudet mot händerna. De skakningar, som genomila den gamle, tyda på att han gråter. Han snyftar stilla och sakta.

Så torkar han bort tårarna med darrande händer, reser sig beslutsamt, vandrar ut i vattnet efter sin »Kung», smeker den våta kroppen, lossar stenen, lyfter varligt upp den döde vännen på ryggen och går med långsamma steg mot skogen. Börden blir den gamle tung, sorgen kännes ännu tyngre, och natten faller på. Det var en härlig

sommarnatt, dödostyst var allt, blott Magnus synes långsamt arbeta sig fram. Han hvilar ofta. Redan nalkas morgonen, fåglarna börja spela, men den gamle märker ej något af detta. Slutligen har han nått sin koja, men den var åter nedrifven. Han sätter sig på ruinerna och blickar på hunden. Han tyckes knappast märka, att kojan ej mer finns. Med fuktiga ögon ser och ser han på »Kung», smeker honom och talar till honom.

Så lyser det till i de matta ögonen. En tanke på hämnd stiger upp i det gamla hufvudet. Hämnd på de usla människorna, som ej skytt för att låta sin hämnd, sin vrede öfvergå ett oskyldigt djur. De uslingarna! Den skrumpna handen knytes i vrede, och de nyss så matta ögonen skjuta skarpa blixtrar. Skall han hämnas, skall han skjuta ned dem, skall han tända eld på de usles hus? Han skakar af vrede, och tänderna sammanbitas, så de gnissla. Ja, ja, han skall hämnas, hämnas »Kung», han skall utkräfvä blodshämnd — må de sedan göra med honom hvad de vilja, han kan nu i alla fall ej längre lefva. Men så vekna dragen plötsligt, och den i vrede knutna handen faller vanmäktigt ned. Nej, nej, han skall ej hämnas, han skall ej visa sig så usel som de.

Så gräfver den gamle en graf vid sjöstranden på den plats, där han och hans hund så ofta suttit. Än en gång smeker han den döde, säger honom ett ömt farväl, och grafven fylles. Så sätter gubben på den gröna grafkullen ett kors. »Kung» är död.

Kort tid därefter hittades äfven Magnus död; den rifna kojan hade han uppbyggt, men sorgen hade blifvit den gamle öfvermäktigt. De grymma människorna hade nått sitt mål, de hade gissat rätt: den gamle kunde ej lefva utan sin hund . . .

VID THOMAS THORILDS GRAF.

Svenskar, som under de sista åren besökt feriekurserna vid universitetet i Greifswald, hafva icke försummat att ägna vår store landsman Thomas Thorild en gård af hyllning genom att på hans graf å Neukirchens kyrkogård i Greifswalds närhet nedlägga en krans. Så skedde äfven under sista kursen, då de till ett 30-tal uppgående svenske deltagarne en dag i slutet trupp tågade till Neukirchen. Sedan den vackra minneskransen med band i de svenska färgerna nedlagts på grafven, skildrade

Ana. orfoto. Gust. Bergh.

kand. O. Tidström från Uppsala i korthet Thorilds lefnad, hvarefter deltagarne unisont sjöngo några fosterländska sånger.

Rätt egendomligt är ju, att vi här samtidigt fått minnen från de båda märkliga »landsflyktningarne» Thorild och Almquist.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI.

HJALMAR SJÖGREN.

JOHANNES QVIST.

W. B. BESKOW.

PER AUGUST HEDIN.

A. F. MÖLLERBERG. †

A. H. KNIBERG. †

UTNÄMNING. Den 13 november valde vetenskapsakademien till A. E. Nordenstiölds efterträdare som intendent vid riksmuseets mineralogiska afdelning f. professorn vid Uppsala universitet *Hjalmar Sjögren*. S. är född 1856 och kallades 1881 till docent i mineralogi vid Uppsala universitet. Åren 1889-91 var S. anställd i Baku som geolog hos bröderna Nobel. Han företog under denna tid flere vetenskapliga resor i Orienten. 1891-93 beklädde S. professuren i geologi och mineralogi vid Uppsala universitet. Efter 1893 har den framstående mineralogen och petrografen varit bosatt å sin egendom Nynäs å Södertörn. Han har bildat Stockholm-Nynäs järnvägsaktiebolag, som snart börjar sin verksamhet, och aktiebolaget Nynäs villastad.

HELMER HELMERTZ. †

FÖDELSEDAGAR. 50 år fyllde den 7 dennes f. ordl. i Svenska lokomotivförare- och eldareföreningen lokomotivföraren *Johannes Qvist* vid Landskrona-Helsingborgs järnvägar. Lycköskänningar i mängd inkommo på födelsedagen från vänner och kamrater.

60 år fyllde den 13 november en i hufvudstaden högt skattad person, kanslirådet *W. B. Beskow*, hvilken på födelsedagen fick mottaga gratulationer från vida kretsar.

Den 18 november fyllde handlanden *Per August Hedin* i Örebro 50 år, och kunde han samtidigt fira sitt 25-årsjubileum som köpmän därstädes. Hr H., som innehar många förtroendepdrag, hyllades bl. a. dagen till ära af vänner inom köpmanskåren, som till honom öfverlämnade en hedersgåfva.

O. PH. ROTHSTEIN. †

DÖDSFALL. Den 2 november 1901 afled i Motala postmästaren i Mjölby *August Ferdinand Möllerberg*. Född i Malmö 1838, ferdig han 1852 i postverkets tjänst och erhöi 1883 den plats han vid sin död innehade. Han var en nitisk och samvetsgrann ämbetsman samt en sympatisk person.

I Ljungby afled nyligen f. kaptinen via Kronobergs regemente *R. S. O. Axel Henrik Kniberg* 75 och ett halft år gammal. Den bortgångne aflade officersexamen 1846, blef kapten 1868 samt tog tio år senare afsked. Han bodde sedan flere år i Ugglansryd i Ryssby socken samt efterlämnar minnet af en flärdfrid, god och anspråkslös man.

Den 23 september afled å Röda korsets sjukhem häradshöfdingen i Västmanlands Östra domsaga *Helmer Helmertz*. H. var en skicklig jurist med sällsynt snabb uppfattning och var för öfrigt för sin hjälpsamhet och godhet mycket afhållen.

Den 3 november afled i Hemse på Gottland stationsinspektoren därstädes *Otto Philip Röstin* f. 1862. Den aflidne, som var en redbar och pliktrogen man, hade sedan 1893 innehaft sin nuvarande post.

Den 7 november afled i Uppsala bokbinderimästaren *Carl Johan Wenster* i en ålder af 82 år. Han var född i Göteborg, där fadern var handlande. W. vann borgarrätt i Uppsala 1844 och lär ha varit den ende kvarlevande bokbinderimästaren från skrä-

AUGUST ZETHRÆUS. †

C. V. FALKENSKJÖLD. †

PETTER JONSSON. †

S. G. WESSBERG. †

D. W. WALLERIUS. †

tiden. I besittning af mekaniska anlag uppfann han flere maskiner. Han var en hjälpsam, välvillig man, som sörjdes af många.

Den 7 november afled i Stockholm f. lektorn vid Södra latinläroverket fl. dr. *August Zethræus* 73 år gammal. Z. har utgifvit flere goda läroböcker i franska och engelska och var en på sitt område särdeles kunnig man.

Fotografen *Hugo Tämlin* afled nyligen i Stockholm, blott 37 år gammal, sörjd af maka, barn, moder och många vänner. T. kom från Linköping till hufvudstaden och var en särdeles musikalisk person, som bl. a. komponerat åtskillig dansmusik.

Den 5 november afled i Stockholm f. grosshandlaren *Nils August Hedin*, i en ålder af 36 år. W. bedref på sin tid stora affärer för utländska firmor och var en mycket sympatisk person.

I Halmstad afled i förra veckan rådmannen därstädes *K. L. Holm* f. 1831. Efter afslagna juridiska examina blef han 1863 v. häradshöfding samt 1873 tredje rådmän i Halmstad hvilken plats han innehade till sin död. Den aflidne hedersmannen, som innehade en mängd förtroendepdrag, sörjdes i vida kretsar.

en ålder af 64 år afled den 8 november godsägaren *Carl Jansson* å Mårsäter. J., som var en framstående jordbrukare, var jämväl af sina underhåvande högt värderad för sitt älskvärda och vänliga väsen.

Under synnerligen uppsakande omständigheter omkom den 9 november ärendotorn af Spannars säteri *C. V. Falkenskjöld*, hvilken då öfverkorades och ögonblickligen dödades af det uppgående snällågat strax söder om Engelholm. Patron F., som var i hög grad lomhörd, uppfattade nämligen ej varningssignalerna, utan upphans af tåget med ofvannämnda examina påföjd. Han var en synnerligen skicklig jordbrukare och den egendom han innehade befinner sig i yppersta skick. Han sörjdes närmast af åldrig fader, syskon och trolovad, med hvilken han snart skulle hållit bröllop.

Egendomskommissionären *Peter Jansson* afled den 10 november 1901. P., som var född 1823, var i yngre åren driftig jordbrukare och under de senaste åren egendom-agent i Karlstad, där han bedref affärer i stor omfattning. Maka, barn och en stor vänkrets stå sörjande vid griften.

Med notarius publicus v. häradshöfding *Sven Gerhard Wessberg* f. 1833 bortgick en af hufvudstadens mest bekanta samhällsmedlemmar. Genom sin verksamhet som privatjurist och not. publ. kom han i beröring med ett stort antal människor samt värderades allmänt för sin redbarhet och för sitt glada och vänsäla väsen, som emellanåt kunde döjas under en barsk och burdus yta. För fattiga och nödställda hade han ett ömmande hjärta och en öppen hand.

I Göteborg afled den 14 november förste bokhållaren hos A. B. D. Carnegie & Comp. *David Wilhelm Wallerius* 69 och ett halft år gammal. Han hade i snart femtio år varit anställd hos den stora firman, och under denna tid gjort sig känd för stor pliktighet och arbetsamhet. Maka, barn och en stor vänkrets stå sörjande vid bären.

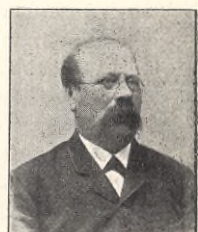
HUGO TÄMLIN. †

N. A. WINBERG. †

F. L. HOLM. †

CARL JANSSON. †